

Utvärderingsrapport TEKNAT 2017/85

Kandidatprogrammet i geovetenskap, Uppsala universitet, 2019

Bakgrund

Under 2019 utvärderades kandidatprogrammet i geovetenskap. Utvärderingen gjordes enligt Teknisk-naturvetenskapliga fakultetens modell för utvärderingar på grundnivå och avancerad nivå (TEKNAT 2017/85).

Metod och upplägg

Teknisk- naturvetenskapliga fakultetsnämndens arbetsutskott utsåg följande bedömargrupp:

Helena L. Filipsson, professor, Lunds universitet

Ola Fredin, PhD, Seniorgeolog (docent), Norges Geologiske Undersøkelse och adjungerad professor, Norges tekniska och naturvetenskapliga universitet, Trondheim.

Johan M. Bonow, PhD, Universitetslektor, Uppsala universitet, sammankallande.

Jonas Bane, student i miljövetenskap, Södertörns högskola, studeranderepresentant.

Utvärderingen utformades enligt riktlinjer för bedömargrupp med en självvärdering, platsbesök med presentationer och intervjuer samt en slutgiltig rapport med förbättringsförslag. Material i form av självvärdering och kursvärderingar samt riktlinjer osv. ställdes till bedömargruppens förfogande den 24 juni 2019. Platsbesök genomfördes på institutionen den 23-24 oktober och under platsbesöket fick bedömargruppen träffa programansvarig (för kandidatprogrammet i geovetenskap, ämneskoordinator, prefekt (under rundvandring), studentrepresentanter, representanter för lärargrupp och studierektorer samt representanter för fakulteten. Programansvarig och ämneskoordinator var tillgängliga under hela besöksperioden. På eftermiddagen den 24 oktober presenterade bedömargruppen muntligt, inför programansvarig och utbildningsledare, sina första preliminära observationer och huvuddragen av de rekommendationer som avges i denna rapport. Slutrapporten överlämnades till fakulteten den 17 december 2019, och var programansvarig tillhanda 18 december 2019.

De viktigaste slutsatserna av utbildningen utifrån självvärdering och bedömarutlåtande

Bedömargruppen sammanfattade följande styrkor och utvecklingsområden för utbildningen.

Styrkor

- Kandidatprogrammet är ett brett geovetenskapligt program som förbereder

Svagheter/utvecklingsområden

- Kommunikation internt. Den nuvarande organisationen vid institutionen med fyra olika avdelningar med i hög grad

studenterna väl för fortsatta studier och ett arbetsliv som geovetare

- Alternativa ingångar för gymnasiekompetens från Naturvetarprogram respektive Samhällsvetarprogram. Samhällsvetarna får ett naturvetenskapligt basår och kan sedan fortsätta med geovetarstudier på samma sätt som naturvetare. Detta bidrar till en bred rekryteringsbas av studenter och studenter med samhällsvetenskaplig bakgrund får möjlighet att studera geo-vetenskap.
- En god och inkluderande studiemiljö, med goda resurser och en trevlig fysisk miljö. Ett aktivt och socialt studieliv med väl-fungerande studentkår och studentorganisation samt generellt god kommunikation mellan studenter och lärare. Studenter har också inflytande genom representation i viktiga funktioner på institutions- och fakultetsnivå.

separerade ekonomier hämmar kommunikation och resursfördelning mellan olika ämnesdelar.

- Arbetsfördelning - vem ansvarar för vad? Oklar struktur med flera studierektorer. Det påverkar även frågor som berör institutionens ekonomi och medför att resurser (t.ex. lärare eller medel) inte kan fördelas på bästa sätt med avseende på utbildningen.
- Kommunikation mot rekryteringsbas. Geovetenskap som utbildning och yrke är relativt okänt hos unga som skall välja utbildning och det saknas en ansvarig kommunikatör som kan förmedla till unga som söker utbildning om möjligheterna med att studera geovetenskap. En idé kan vara att dels skapa en nationell samordning mellan svenska universitet med syfte att promovera geovetenskap i samhället och som universitetsämne, dels att på institutionen anställa en dedikerad kommunikatör med ansvar för just detta kritiskt viktiga område, både lokalt och nationellt. UU skulle kunna vara initiativtagare till denna samverkan.
- Progression i utbildningen. Studentgruppen menar att det finns flera moment på olika delkurser som överlappar varandra och är repetitiva. Detta medför att studenterna inte får fullt utbyte av sina år vid kandidatprogrammet i geovetenskap.
- Avsaknad av kvartärgeologisk kompetens vid institutionen, ett centralt ämne inom kandidatprogrammet. Det är stor efterfrågan på kvartärgeologisk kunskap i samhället, t.ex. jordarternas egenskaper vid stora infrastrukturprojekt. Studenter och samhälle efterfrågar denna kompetens.

Kommentar

Bedömargruppen verkar ha fått rätt förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag och har gjort en seriös utvärdering med bra förbättringsförslag.

Vissa av de utvecklingsområden som bedömargruppen lyft fram ligger på institutions- eller till och med fakultetsövergripande nivå (se nedan), andra berör kandidatprogrammets kurser och struktur och några av rekommendationerna påbörjades redan i samband med att självvärderingen utfördes.

1. Institutionen har fem studierektorer varav tre berör kandidatprogrammet i geovetenskap, vilket försvårar den interna kommunikationen. Medel som tilldelas undervisningen fördelas efter insats till de olika forskningsprogrammen med separata ekonomier. Rekommendationen från bedömargruppen är att ersätta det nuvarande systemet med en ansvarig studierektor för kandidatprogrammet (med tillhörande fristående kurser på grundläggande nivå), istället för nuvarande tre studierektorer. Denna omorganisation är en fråga för institutionsstyrelsen/ledningsgruppen.
2. En annan svaghet som uppmärksammades av bedömargruppen är den bristfälliga kommunikationen mellan kursansvariga på kandidatprogrammets olika kurser. Avsaknad av kontinuerlig dialog mellan berörda lärare påverkar utbildningens kvalitet med onödiga repetitioner och risk för att vissa grundläggande teorier och kunskaper inte förmedlas. Bedömargruppen rekommenderar att ett lärarkollegium upprättas, ett beslut som ligger institutionsledningsnivå. Vår bedömning är att ett inrättande av ett lärarkollegium kan vara vanskeligt. Däremot planeras, med start 2020, årliga lärarmöten med kursansvariga vid vårterminens slut där kursernas innehåll och förslag till förändringar diskuteras.
3. På den institutionsövergripande nivån hör rekrytering av en kommunikatör med fokus på rekrytering till institutionens utbildningar. Rekrytering av en kommunikatör påbörjades under hösten 2019 med en utlysning som betonade information och kommunikation mot potentiella studenter. Tjänsten tillträdde vid årsskiftet 2019-2020 och en dialog mellan kandidatstudenter och kommunikatör har upprättats under första halvan av januari 2020. Avsikten är att ta fram ett bild- och filmmaterial från kandidatstudierna i rekryteringssyfte.
4. Bedömargruppen påpekade att progressionen i kandidatprogrammet måste förbättras, vilket även framgår i självvärderingen. En omstrukturering av kandidatprogrammet påbörjades 2018, men på grund av utökad arbetsbelastning för programrådet under 2018-2019 har planerade åtgärder för att förbättra progressionen och fördjupningen av de generella färdigheterna försenats. Åtgärder som har vidtagits är en omorganisering av kandidatprogrammets första kurs som från och med HT-19 har en tydligare struktur, fungerande kommunikation mellan kursens lärare och en progression vad gäller generella färdigheter. I kursen ingår även arbetsplatsbesök. Programmets andra kurs är också ny med start HT-19 och har en tydlig fördjupning av kunskaper som förvärvats på utbildningens första kurs. Andra förändringar som förbättrar progression i programmet har diskuterats i programrådet och kommer att implementeras under de kommande åren.

5. Institutionen saknar kompetens inom nordisk kvartär glacialgeologi. Kunskaper om jordarterna och deras beskaffenhet är viktigt, inte bara för att förstå landskapets utveckling och klimatvariationerna under de senaste 20 000 åren, utan även för geotekniska frågeställningar med planering och utförande av större infrastrukturprojekt, vattenfrågor och marksanering. Kunskaper inom detta fält är efterfrågat både av studenter och av samhället. Denna brist framgår redan av självvärderingen. Rekrytering av en lektor och hur den tjänsten ska finansieras är en fråga för institutionsstyrelsen/ledningsgrupp.

Planerade åtgärder och utvecklingsinsatser

- a. Planera för årliga lärarmöten med kursansvariga och berörda studierektorer
- b. Arbeta aktivt med kommunikationen i rekryteringssyfte
- c. Fortsätta revideringen av kandidatprogrammets kurser för att öka progressionen och förbättra de generella färdigheterna.

Nämndens kommentar och slutsats

Fakultetsnämnden konstaterar att utvärderingen har skett i enlighet med modellen. Panelen lyfter brett yrkesförberedande innehåll, studiemiljön och samhällsvetaringång som styrkor. Utvecklingsmöjligheter har identifierats angående intern kommunikation, intern organisation och progression. Explicit nämns avsaknaden av kompetens inom 'nordisk kvartär glacial geologi' vid institutionen som problematiskt.

Panelens rekommendationer bemöts på ett bra sätt med angivna planerade åtgärder och beskrivning av hur det kontinuerliga utvecklingsarbetet fortskrider inom programmet. Fakultetsnämnden finner att inget behov av särskild uppföljning föreligger.